

Voorjaarsgras bevat veel voedingsstoffen, die een pony snel dik kunnen maken.

Op 20 maart om 17:57 uur is de astronomische lente weer begonnen. Genoeg reden dus voor

Lentekriebels

Tekst en foto's: Lisanne Joosse, in samenwerking met VoerVergelijk.nl

In deze reeks zullen we een aantal zaken behandelen waar ponyeigenaren tegen aan kunnen lopen tijdens het seizoen dat in het teken staat van nieuw leven. De eerste aflevering gaat over de omschakeling van het winterrantsoen naar...

... Lentevoeding

Zoals we in de winterserie al geconstateerd hebben, zijn pony's erg gevoelig voor veranderingen in voeding en is het belangrijk dat overgangen geleidelijk verlopen. In het voorjaar ondergaat het gras een periode van snelle groei. Hierbij komen veel suikers en andere voedingsstoffen vrij. In de natuur komen deze voedingsstoffen op het juiste moment, na een lange periode van schaarste. Onze pony's kennen vrijwel geen schaarste en hebben dus eigenlijk helemaal geen behoefte aan een hoger gehalte voedingsstoffen.

Weidegang

Een deel van de pony's eet in de winter geen gras, maar alleen ruwvoer en misschien wat krachtvoer. Om koliek, diarree, hoefbevangenheid en ander leed te voorkomen is het aan te raden deze pony's in het voorjaar langzaam aan het gras te laten wennen. Dit kan geleidelijk aan gebeuren door de pony's iedere dag een beetje langer op de weide te laten. Tegelijkertijd kan ook de hoeveelheid ruwvoer iedere dag een beetje omlaag gehaald worden. Om te voorkomen dat de pony's teveel gras tegelijk binnen krijgen, kan voorafgaand aan de weidegang eerst wat

hooi of stro gevoerd worden. De pony's hebben dan minder honger, waardoor ze minder zullen schrokken. Ook zorgt het ruwvoer voor enige balans van vezels in het spijsverteringsstelsel.

Sommige pony's blijven de hele winter (deels) op de wei lopen. Deze groep eet dus al regelmatig gras en kan geleidelijk wennen aan de veranderingen die het gras in de lente doormaakt. Echter worden deze pony's in de winter vaak bijgevoerd en hebben ook zij geen tekort aan voedingsstoffen gekend. Het blijft dus opletten. Ook moet uiteraard de ruwvoervoorziening langzaam afgebouwd worden.

Een goede paardenweide

De meeste paardenweides in Nederland zijn oorspronkelijk ingezaaid voor de rundveehouderij. Dit gras bestaat voor het grootste deel uit Engels raai gras, wat zeer veel eiwitten en suikers, maar weinig structuur bevat. Eigenlijk geen geschikt voer voor pony's dus, die eigenlijk van nature vezelrijke grassen en kruiden eten. Hoewel dag en nacht weidegang de beste nabootsing van de natuurlijke leefomstandigheden is, zijn de meeste Nederlandse weilanden te rijk voor de sobere Shetlandpony. Dit is een van de redenen van overgewicht bij pony's. Een weiland met diverse grassen en kruiden is beter geschikt voor paarden, omdat dit minder energie, eiwit en suiker bevat en meer structuur heeft.

Pony's eten gras met de tanden heel kort bij de wortel af. Een ideaal grasmengsel voor pony's heeft dus een laag groeipunt, zodat het tegen kort afgrazen kan en onkruid niet de overhand kan krijgen. Vaak wordt gedacht dat een schrale weide met kort gras beter is voor pony's. Echter heeft het gras in zo'n weide een tekort aan voedingsstoffen, waardoor ze slecht groeien en veel suikers aanmaken. Dit kan dan weer hoefbevangenheid veroorzaken.

Na de lange winter is het aan te raden onderhoud te plegen aan de weide voor de pony's er weer op gaan. Dit onderhoud bestaat uit het controleren en repareren van de omheining, het in orde maken van de watervoorziening(en) en het nalopen van de weide op eventueel onkruid.

Krachtvoer

De meeste Shetlandpony's zullen, zeker in het voorjaar en de zomer, geen behoefte hebben aan extra voedingsstoffen in de vorm van krachtvoer. Echter is de

Kort gras is gestrest gras, dat veel suikers produceert.

Door de weide regelmatig een stukje te vergroten kan de grasinname enigszins beperkt worden.

behoefte van iedere pony verschillend en is de behoefte aan voedingsstoffen uiteraard afhankelijk van de arbeid die de pony verricht. Het is echter zeker aan te raden om het rantsoen regelmatig te evalueren en zo nodig aan te passen. Ook hier geldt dat een aanpassing langzaam moet gebeuren, zodat het spijsverteringsstelsel aan de wijziging kan wennen.

Voorjaarsproblemen

Veel voorjaarsproblemen hebben te maken met voeding, daar zullen we later in deze reeks nog op terugkomen. De eventuele problemen kunnen al wat beperkt worden door zoals hierboven beschreven de overgang van winter naar lente (en vaak van stal naar weide) zo geleidelijk mogelijk te maken. Maar zeker de sobere Shetlander heeft aan weinig voedingsstoffen genoeg, waardoor de groei in de lente al snel te veel wordt. Er zijn nog meer manieren om de inname van voeding te beperken.

Een eerste manier is het beperken van de weidegang, waarbij de pony's een paar uur per dag de wei op gaan en de rest van de dag op een paddock staan. Liefst dan wel met ruwvoer, want het is voor paardendarmen belangrijk dat ze gedurende de hele dag door voedsel verwerken. Daarnaast is het mogelijk om de pony's beperkt gras aan te bieden door een stukje van de weide af te zetten. Vervolgens wordt dan regelmatig de weide iets vergroot, waardoor er weer vers gras beschikbaar komt. Nadeel van deze manier kan zijn dat het gras erg kort gegeten wordt, waardoor er meer suikers in het gras ontstaan en er meer kans is op hoofbevangenheid.

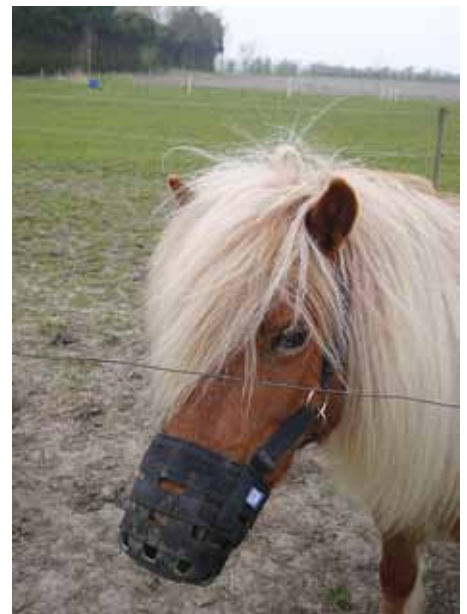
Een manier die de laatste jaren vaker gebruikt wordt, is het graasmasker.

Hierbij krijgt de pony een korf om, waar aan de onderkant een kleine opening zit waardoor de pony kan eten. Door het graasmasker kost het eten meer moeite en krijgt de pony minder gras binnen in dezelfde tijd. In het begin kan een graasmasker erg vervelend zijn voor een pony, ze doen vaak alles om er vanaf te komen. Echter zullen de meeste pony's er na een tijdje aan wennen en er prima uit de voeten kunnen. Het is wel van belang dat het masker goed past om schuurplekken te voorkomen.

Drachtige merries

In de laatste drie maanden van de dracht hebben merries behoefte aan extra voedingsstoffen, waaronder eiwit, calcium, fosfor en vitamine A. Speciale merriebrok kan hierin voorzien, echter moet er ook op gelet worden dat er geen te grote hoeveelheden gevoerd worden. Een aanvulling van luzerne(vezels) kan ook zeer geschikt zijn. Het fosfor gehalte van luzerne is wel erg laag, een kleine hoeveelheid graan of zemelen kan deze scheve verhouding recht trekken. Aan het einde van de dracht neem het veulen zo veel ruimte in dat de merrie minder ruwvoer kan eten. Een fijne kwaliteit hooi geeft extra energie en veroorzaakt minder snel verstoppingen. Een teveel aan suikers en zetmeel kan ook verteringsstoornissen veroorzaken. Het is uiteraard bij drachtige merries zeker van belang dat de conditie goed in de gaten gehouden wordt. De merrie mag niet te dik, maar zeker ook niet te mager zijn. Als het veulen eenmaal geboren is, is deze afhankelijk van de lactatie van de moeder. De merrie heeft genoeg energie en eiwitten nodig voor de aanmaak van melk. Om te zorgen dat de merrie

genoeg melk kan geven is het raadzaam om ook tijdens de lactatie krachtvoer te blijven voeren. Dit is ook belangrijk om bijvoorbeeld het calciumgehalte van de merrie aan te vullen. Een zogende merrie drinkt ook meer dan een gemiddelde pony. Een goede watervoorziening in de wei is dus te allen tijde van groot belang. Hoewel het fijn is dat de pony's weer de wei op kunnen, blijft het belangrijk om de pony de juiste voeding aan te bieden. Ook in het voorjaar en de zomer is het belangrijk dat er gekeken wordt naar de conditie van de pony en hier het rantsoen op aan te passen. Maar in het voorjaarszonnetje een ronde door de wei doen om de conditie van de pony's te controleren is vast geen straf!

Een graasmasker kan de grasinname drastisch verminderen.